

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hírdetési díjak:

Barát hasábozott garmond sor vagy anna-
tere 1. ... a helyedij minden hirdetés után
30 kr. Nagyok és gyakori hirdetéseknek külön
kedvemérvit nyújt a kiadóhivatal.

Hírdetéseket fölveszt

Becsen: Oppelk Alajos (Wollze) ...
stein et Vogler ...
Wallfischgasse nr. 10.

Nyitási díjak:

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-szénutca 16. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873 utolsó negyedére.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldányt nyújtunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvárt, decz. 10. 1873.

A helyzet nyomasztó hatása alól kezdünk
némileg felszabadulni. Ő felsége nem fogadta
el Szilágyi miniszterelnök lemondását s így a
jelenlegi kormány továbbra is posztóján ma-
rad. Részünkről itt a távolban nem esmervén
az események minden rugóit, kimagyarázhatat-
lannak találtak, hogy Szilágyi miniszterelnök a
Deák-párt bizalmi szavazata után is távozni
készül, a hírek szerint csupán azon indokból,
mert a pénzügyi tárczát nem vállalta el azon
egyen, kire azt átruházni óhajtotta volna.

A jelenlegi körülmények súlyos volta vé-
leményünk szerint nem enged egy közösen
szeretett miniszterelnök kisebb kifogásainak ak-
kora tért, hogy ez által a legmagasabb foru-

mon, az állam intéző két hatalmassága, az or-
szággyűlés és kormányban a jelenlegihez ha-
sonló zavart idézzen elő. Őszinte tehát örö-
münk, hogy Ő felsége mely belátása is ez el-
hallgatott nézetünknek adott igazat s határo-
zatával mintegy férfiasra intette a többség-
ben levő pártot, hogy erejének öntudatára éb-
redve, ne adjon az országnak legkisebb okot
sem a kétségeskedésre életrevalósága felett.

Reméljük ez intést megértik a kikhez
szóltat s rövid időn a régi szilárdságában
fogjuk látni a pártot, melynek többszörö-
sen igazat adott az ország s melytől a szil-
árdságot a választók nem csak megkíván-
hatják, de meg is követelhetik. Igaz, hogy ki-
nőttünk a választói utasítások alól, de ez csak
az elvekre áll, az pedig nem tartozik az el-
vek közé, hogy Magyarországnak legyen-e erős,
határozott kormánya vagy se? Ennek létreho-
zatala kötelesség, mely alól nem vonhatja ki
magát egyetlen képviselő sem, kinek az ország
által jog adatott e felett rendelkezni. Ohajtjuk,
hogy e kötelességet értsék meg azon honatyák,
kik szerfelett tetszenek maguknak különczkö-
déseikben s e különczködés a ministerium
egyik tagjainak megbuktatása s ez által a kor-
mány erejének gyengítése körül talál kielégít-
tetést. Értsék meg ezt azon, különben jóaka-
ratu képviselők is, kiknek egyetlen sajnós kö-
rűlmény pénzügyi calamitásunk, megtörté bi-
zalmát s ez egy csapás sulya alatt szédülten
dőlnek félre s másoknak engedik át a reájok
nehezülő teendők terhét. Ez lehet kényelmes,
de kérdés üdvös is?

Az önbizalom az erő második forrása s
az önbizalomnak ama csökkenése, mely mai
napiság — itt a vidéken úgy látszik — fel akar-
ja ütni sátrát, a Deák-pártban, ha tovább tart,
könnyen megtörheti a népből is a bizalmat
képviselőinek meggyőződése, életképessége fe-
lett.

Részünkről hisszük, tudjuk, hogy a férfi-
asság és cselekvőképesség pártunkból nem ve-
szett ki, csupán csak fel kell azt ébreszteni.
Sem nagyszabású reformok, mint a milyenek a

magát, míg elhatározta, hogy csak aktora contin-
gest is szolgálatoson a színházba, a mekkorát szol-
gáltatott a Kopunovicné Adriennejére.

S ime! nem kaptunk épen olyan keveset és
silányat, mint a milyenre el voltunk készülve.

Nyomat nem találtuk ugyan annak a mély és
sokoldalú tanulmányának, a melyet ez a szépen kidol-
gozott alak megkövetel; s nem találtunk annyi erőt
és öntudatos feldolgozást, a mennyit és a melyet
joggal megkövetelhetünk attól, a ki erre a szerep-
re mer vállalkozni; nem is találtunk egészet,
mely Adrienne alakját összes vonásaiban, mint egy
a költő által megteremtett harmonikus egészet
testesítette volna meg előttünk; de találtunk igen
sok jóakaratot és igyekezetet, a mi némely mozza-
matban annyira előtérbe lépett, hogy csak elismerés-
sel szólhatunk róla.

Azonban ez az elismerés kizárólag az igyeke-
zetet illeti.

Pedig ez, ha egyéb nincs, vajmi kevés!

Ez egyéb nem is volt: hangjának az a mono-
ton, egy alaphangon tartott ütemszerűsége, mely mi-
att emmit sem tud árnyalni, ma is legnagyobb ba-
ja volt. Ő is a nézőt kifárasztotta. Csak egy moza-
zanatot említek: mikor elbeszéli Michonnet-nek,
hogy miként ismerkedett meg Móríczezal. Itt az el-
beszélői hanghordozás tökéletesen olyan volt, mint
jelenetét megelőzőleg és azután Michonnetval, Bouil-
lon herceggel és a szász gróffal tartott párbeszé-
deiben.

Nagyon természetes, hogy ha a legelső orga-
numot: a hangot rosszul kezeli, el kell esnie annak
is, hogy az egyes helyzetek esztetikai szépségét ki-
színezhesse.

Például: ott volt első jelenete Móríczezal. Hol
volt itt az a bája a szerelmes édelgéseiben, hol az
az utólréhetetlen és naivval vegyült kellem, mely a
galamb-mese elszavallásában kifejezést kell hogy nyer-
jen, hol az egész jelenetben nyilatkozó lángoló sze-
relme, mely Adrienne másik szenvedélyét, a művé-
szet iránt, háttérbe tudta szorítani?

Két momentum, mégis úgy látszott, hogy si-
kerül; azonban szerintem ezekben is inkább a rend-
kívül hatásos jelenet maga, mintsem a játék provo-

mult években döntettek el a képviselőházban,
sem egyéb körülmények nem tünnek fel olya-
nok, melyek az elvi meggyőződések különféle-
sége miatt darabokra törhették volna pártun-
kat. Miért tehát ép most a habozás? Talán a
helyzet nyomasztó volta miatt? Nem volt-e
helyzetünk nyomasztóbb, midőn az absolutismus
körmei közül vontuk ki a hazát? Nem volt-e
akkor nagyobb halmaza a nehéz teendőknek
előttünk, s azokat nagyjában mégis képesek
voltunk megoldani?

Avagy a Csernatony-féle coalitionális fan-
tasmagoria zavarta meg egyesek álmait? Hála
a józanságnak, e betegségen talán már túl va-
gyunk.

Itt tehát ideje a Deák-párt új tömörülé-
sének, mi hogy rövid időn be fog következni,
nincs benne kétségünk.

Azon divatossá lett elvet, hogy csak a
pártok egyesülése menti meg a hazát, csak
Ghyecynek szabad mondanía, hogy igazolja ve-
le áttérését, de ez jobboldali elv nem lehet.
A Deák-párt meg fogja mutatni, hogy a mint
eddig, úgy jövőre is fog kormányozni tudni
egy maga is. Ha e mellett a Ghyecz program-
ja alapján az egyesülés létrejö, üdvözölni fog-
juk azt, mert kétségtelenül üdvös gyümölcsö-
ket fog teremni a honra nézve, de ez egyesü-
lés csupán deák-párti cél nem lehet s ha az
volna is, pártunknak ki kell mutatnia, hogy
életereje nem veszett el, egyesül nem kény-
szerségből, hanem jószántából. Erő és egyetér-
tés tehát mindenképp felett! Ujra hangszorozzuk:
ez nem kegy, hanem kötelesség.

— A képviselőház decz. 8-dikán rövid ülést
tartott, melyen az elnök benyújtotta Ghyecz Kál-
mán megbízó levelét, Szél Kálmán a pénzügyi bi-
zottság jelentését az 1874 évi költségvetés revide-
álása és a fedezet tárgyában Dániel Ernő a köz-
ponti kizottság jelentését a belvizek szabályozásáról
Molnár Antal a törvényi bizottság jelentését több-
kérvény tárgyában. Ezek után a szavazás történt
meg a jogügyi és a naszdvidéki erdőség ügyében
kiküldendő bizottság tagjaira.

kálta az itt-ott felzajló gyér tapsot a karzatán és
földszinten.

Mindent összevéve: nem mondhatom, hogy el-
ejtette Kopunovicné és külsőben nehéz szerepet; de
azokkal, kik az utóbbi években a kolozsvári szin-
padra Lecouvreur Adrienne-nel megküzdöttek, még
őseze sem hasonlítható primitív játékot produkált.

E. Kovács Gyula ma olyan gyenge szász Mó-
riez volt, hogy meglepett — a gyengeségével. Eset-
len járás-kelés, merer testtartás, élettelen szavallás,
a hérségnek, szenvedélynek halvány nyomai, egy pár
helyt érthetetlen habozás: im ezekből állott játéka.
Pedig azt a kitűnő kurlandi herceget, a melyet egy
párszor töle láttunk, kár volt a mai kedvetlen játé-
tékkal elbomlóyosítani kegyetlen emlékünkből: ke-
gyeletlen, mi azonban nem terjedhet részrehajlásnak
látszható hallgatásig.

Földényi (Chasseville abbé) nem igen volt a
helyén; Veres (Michonnet) messze bátra maradt
elődei mögött. Részletekre ezúttal nincs terem.

E. Kovács Gyuláné meglehetősen megállotta
a sarat, habár a kellő erő fölött ma sem rendelke-
zett. Toiletteje azonban kifogástalan volt.

Salamon Antal.

Szerdahelyi Kálmán utolsó napjai.

(Orvosi naplóból.)

(Folytatás.)

Eljött végre az a nap is, mely utolszor vir-
radt rá. Reggel még felült ágyában, de a „beszél-
getés” már nehezére esett. Aztán nagyon bántotta
egy gondolat is. Nem tudta agyából kivenni; min-
dig azzal tépelődött. Végre kitört belőle.

— Cornélia! — mondá, nehezen véve lélegez-
tet minden szó után.

— Mit kívánsz, édes barátom?

— Mond meg csak, hogyan viszesz te enge-
met haza?

— Az nagyon egyszerű dolog. Hát majd Te-
leký Sándortól elkérjük a nagy üveges hintót s
abba neked jó ágyat vetünk. Aztán ökröket fogatunk
elője s lépésben hajtunk Károlyig, hogy bajod
ne essék.

— Ama ismeretlen szász jóakarónk, ki ren-
desen megküldi a „Frankfurter Journal” minden
olyan számát, melyben szász testvéreink Vilmos
császár elé viszik panaszaikat, ujabban is megtsiz-
telt nevezett lap egyik példányával, melyben az ujon-
nan összeült szász egyetem a cikket szerent: „Pro-
vincial-Versammlung” tárgyai vannak felsorolva s
ezek között az ország új beosztásának egebrázó me-
rénylete is, „mely darabokra szakítja a Királyi földet
és a szászokat azzal fenyegeti, hogy idegen népek
között anyésszenek el.” Ily igazságtalanságok, nincs
mit csodálkoznunk, ha annyira elkserítették a né-
met hazafit, miszerint nekünk ismét csak a keresz-
tül huzogatott betűk útján azt izeni, hogy: „az Ur
isten megboszulja magát ezekért rajtunk.” Szép a
sógortól, hogy a baszut csak az Istenre bizza s nem
remél még egy 1848-ban.

Ghyecz Kálmán beszéde választóihoz, mi- dőn 1873. december 6. újból megválasz- tatott.

(Folytatás.)

Lehetséges-e ez? Nem tenném fel e kérdést, ha
megoldását egyáltalában lehetetlennek tartanám. Ne-
héz, igen nehéz feladat az kétségtelenül; de bizonyo-
san egyetért velem abban is az országnak minden
polgára, ki szereti hazáját, hogy feladatot meg kell
minden áron s tökéletesen meg kell oldani s ez a
törvényhozás és a nemzet elhatározott szilárd aka-
rata mellett ez idő szerint még sikerülhet is; de
soknemű, különféle összhangzó, nagy fontosságú tör-
vényhozási intézkedéseket igényel állami életünk
esaknem minden ágaiban.

Vakmerőség lenne tőlem, ha a bölcsesség és
politikai belátás azon fokát tulajdonitanám magam-
nak, hogy én mindezen törvényhozási intézkedéseket
kijelölni, tervezni képes vagyok; de némelyet azok
közül azért, hogy képét adjam önök előtt a teen-
dők nagyságának, mégis általánosságban meg kell
említenem.

Azon kötelezettségeket, melyeket hitelezőink s
azok irányában vállaltunk fel, kik az állam biztosí-
tása mellett kezdték meg vállalaikat, kétségen

— Hm, ez jó gondolat. Ez igazán pompás
gondolat. Hát aztán?

— Aztán kibérelünk egy egész coupét, olyat,
a melyet megtarthatunk Pestig, úgy, hogy ne kel-
lessen átszállnod sehol.

— Nagyon derék. Hát aztán?

— Aztán, ha Pesten kiphinted magadat: ki-
viszlek Gödöllőre, jó levegőre.

— Igen ám, de akkor megint csak nem le-
hetsz mellettem?

— Oh, fiam, hiszen akkorra te már sokkal
jobban fogod magadat érezni! Meg aztán a Tónika
ott lesz mindig melletted, én pedig hetenként há-
romszor kirándulok hozzád, — vagy, ha kell, több-
ször is. A mikor csak óhajtod.

— Jó, nagyon jó — mondá Kálmán s hossza-
san elhallgatott. Egyszerre aztán fölemelte fejét,
merőn nézett reje sseme közé s emeltebb hangon
kérdezé:

— És — — — mindenképpen hazavi-
szesz?

Cornelia összeborzadt. Tudta, hogy férje mire
czélóz. Meg akarta tudni, hogy hazaviáz-e még
azon esetben is, ha — meg talál halni? Az a gon-
dolat marta szívet, hogy talán ott temetik majd el,
távol nejtől, távol leányától, távol ama csarnoktól,
melynek éltető eleme volt s melyhez utolsó lelke-
letig vonzotta valami, de, ez gyötörté őt.

Mit válaszoljon neki? Megmondja-e, hogy sejt-
ti gondolatát? Megnyugtassa-e, hogy nem fogja őt
ott hagyni, hanem magával viszi, még — halva
is? Érezte, hogy meg kell őt nyugtatni s erőt
véve magán, szilárd hangon válaszolt:

— Mindenképpen hazavisz-
lek. —

Az nap délután a lelki rázkodtatásoktól ősz-
szelört nő néhány, pilanatra a ház előtt elnyuló
tornácra lépett ki, hogy friss légre jusson. Ott
járált sógoröje is, ki beszédében megérinté,
hogy tegyen kérdést a színház igazgatóságánál, vaj-
jon az esetben, ha férje meghal, micsoda dispositi-
ókat szándékoznak tenni a temetésre nézve?

(Vége köv.)

Törvényjavaslat

az első folyamodásu kir. törvényszék és járásbíró-ságoknak a ministerium által megállapított székhelyei és területköreinek beczikelyezéséről
(Folytatás.)

2) Kovásznai kir. járásbíróság.

Székhelye: Kovászna.

Barátos, Bita, Czofalva, Gelencze, Haraly, Hilib, Imecsfalva, Kovászna, Kőrös, Léczfalva, Pagolcs Páké, Páva, Petőfalva, Szita-Bodza, Szörse, Tamásfalva, Telek, Várhegy, Zabolá, Zágón.

94.

Csik-Szeredai kir. törvényszék.

A beosztott kir. járásbíróságok.

1) Csikszereda.

2) Csik Szt. Márton.

1) Csik-Szeredai kir. járásbíróság.

Székhelye: Csik-Szereda.

Balánybánya, Borzsova, Csicsó, Cs.-Szereda, Mártonfalva, Csobotfalva, Csomortán, Dánfalva, Delne, Göröcsfalva, Gyimes felsőleg, Gyimes bükk, Gyimes közplog, Jenőfalva, Karczfalva, Madaras, Mádéfalva, Mindszent, Pálfalva, Rákcs, Szt. Domokos, Szent-Mihály, Szent-Miklós, Szent-Tamás, Szent-Lélek, Szépvíz, Taplocza, Vacsárcsi, Várdotfalva Zsögöd.

2) Csik-Szt. Mártoni kir. járásbíróság.

Székhelye: Csik-Szt.-Márton.

Bánkfalva, Csátoszeg, Csékefalva, Csik-Szent-Márton, Jakabfalva, Kászon-Altiz, Kászon-Feltiz, Kászon-Impré, Kozmás, Lázárfalva, Menaság, Szent-György, Szent-Imre, Szent Király, Szent-Simon, Tusnád, Ujfalva, Verebes.

95.

Gyergyó-Szent-Miklósi kir. törvényszék.

A beosztott kir. járásbíróságok.

Gyergyó-Szt.-Miklós.

Gyergyó-Szt.-Miklósi kir. járásbíróság.

Székhelye: Gyergyó-Szt. Miklós.

Alfalu, Békás, Bédor, Borszék, Csomafalva, Ditró, Domuk, Gyergyó-Szent Miklós, Holló, Kilyénfalva, Remete, Salamá, Szárhög, Tekerőpatak, Tölgyes és Baraszó, Ujfalva, Várhegy, Vasláb, Zaedán-patak.

96.

Besztercei kir. törvényszék.

A beosztott kir. járásbíróságok.

1) Beszterce.

2) Teke.

1) Besztercei kir. járásbíróság.

Székhelye: Beszterce.

Aldorf, Alsó-Sebes (Dob.) Ardány (Dob.), Asz-szu-Beszterce, Berláb, (Dob.) Beenyő, Beszterce város, Bilak, (Doboka), Csépan, (B.-Szolnok), Dipse, Fejéregyháza, Felső-Sebes, (Dob), Frizs, (Dob.) Galacz, (Dob.) Harina, (Dob), Jád, Király-Németi (Dob.) Kis-Demeter, Kis-Budak (Dob.) Kuzsma (Dob.) Lekenye, Malomárka, Nagy-Demeter, Nagy-Sajó (Dob.) Nagy-Falu (Naszód.) Netz (Dob.) Péntek (Szász.) Petres, Selyk vagy Zselyk (Dob.) Serling (Dob.) Simontelke, (Dob.) Sőfalva, Szász-Budak, Szeretfalva (Dob.) Szépnay, Szent György, Szt.-Iván (Naszód.) Solymos (Dob.) Törpény, Tatabak, Ujfalva, Várbely (Dob.) Vermes, Vinda, Zsolna, Alsó-Balásfalva, Felső-Balásfalva, Árokallya, Kayla, Kertelke, Kerlés, Magyaros, Sajó-Keresztur, Sajó-Szt.-András, Szász-Czegő, Szt.-Jakab.

2) Tekei kir. járásbíróság.

Székhelye: Teke.

Barátfalva (Kolozs.) Budháló (Kolozs.) Füzskut, Harasztos (Kolozs.) Köbölkut (Kolozs.) Komló (Kolozs.) Lompert (Kolozs.) Ludvág (Kolozs.) Nagy-Ida (Kolozs.) N.-Nyulas (Kolozs.) Oláh-Solymos (Kolozs.) Oláh-Ujfalva (Kolozs.) Oroszfája, Paszmos (Kolozs.) Szász-Akna (Kolozs.) Szász-Banyicza (Kolozs.) Szász-Erked (Kolozs.) Szász-Péntek (Kolozs.) Szent-mihálytelke, Teke (Kolozs.) Vajola (Kolozs.)

(Folyt. köv.)

Adó-ügy.

Már többször hozott szóba az adóhátralékok nagysága, s azok felszaporodásának okai u. m. kedvezőtlen termés, a főispánok és más tehetősnek mulasztásai.

Nem akarom ezen állításokat megdönteni, mert azok csakugyan valóságos alapulnak, hanem ezen kívül vannak még több okok is, melyek gyökeres kiirtása további késedelmet nem szenvedhet.

Egyik lényeges akadály a földadó befizetethetőségénél az: hogy az egyes földrészekre nézve, öröklés, vásár, csere és más jogügyletek által előforduló birtokváltozások nyilvántartása a hatvanas évek óta mostanra merőben elhanyagoltatott, — és ebből akárhányiszor származik az a viaszos helyzet: hogy ezen fekvőségek, melyek közül volt birtokosok egyikek egynek, másikat másnak eladta, még mindig az eladó néven fordulnak elő, reá iratik annak földadójára évről évre s töle is követeltetik, de rajta éppen azért, mert birtokának egész vagy nagyobb részét nem bírja, fel sem is hajtható; míg azok, kik a fekvőségeket megszerezték, örökölték vagy cserélték, nem fizetik az adót azért, mert nincs rájuk írva. — Az adóhivatalok ezen fonák helyzet megszüntetése érdekében, a közigazgatás segédkezését több-

szerű felhívták, de e részben tett működéseket obajtott siker nem követte.

Az adóhivatalok mulasztásainak nem csak egy oka rejlik abban is, hogy az adókötelezettek a szabály szerinti időközben a fizetésre közvetlenül soha sem intetnek meg, a mely hiányt pedig — miután az adóhivatalok által csak is a községek mint olyanok intethetnek és intetnek is meg — onnan lehet kimagyarázni, hogy a falusbírák az adóbehajtás körüli eljárásukért semmi rendes jutalmaztatásban nem részesülve, az iránt nem is érdeklődnek, az adószedők — collectorok — a megintésre pedig kötelezve nincsenek, — végül pedig, és főleg, mert az arra hivatott közigazgatási közegek, név szerint szolgabírák — ha általában tennének — még hivatalos körutjaik alkalmával sem veszik maguknak azt a fáradságot, hogy a községi adó-ügy állása, jelesen az adók személyenkénti kirása, a kivetett összegek felől az adótelékek betekintése által tudomást szerezve, az adózatok reá beszéllés, saját érdekeiknek okzerű felfejtése vagy más ilyeszerű erkölcsi hatás által pontosságra indítani igyekezzenek.

Az eddigiekben felfejtett hátrányos helyzetet, az adóhivatalok mellőzni nem képesek, mert az adó-kivetés, előírás, behajtás, biztosítás és többágazatos teendők halmaza munka erejét annyira igénybe veszik, hogy a hivatalon kívüli teendők, különben rendezett viszonyok közt tisztán közigazgatási természetű teendők elintézésére nem érkeznek.

A nagymérvű adóhátralékok felszaporodásának oka meg abban is rejlik, hogy a mióta közeletünkben az uszórának szabad tér nyitottat, a kamatláb rendkívüli nagy felszökkenést vonta maga után, számtalan birtokos, de eladósodott nép érzi már az erre vonatkozó törvény elnézését, lelketlen hitelzők elkobzása, a végrehajtott foglalások anyagi tehetőségét megingatták. S miután az uszórások minden méltányosság mértékén túl csapongának, nem csoda ha a kincstár követelése pontosan ki nem elégíthetethetik.

Az államháztartás, a szabad uszóra által meg van támadva, mert csak egyesek magános hasznára kielégítésére szolgál, — a község anyagi tehetőségét absorbeálja, az adózók fizető képessége évről évre gyengítettik. A gyűjtött tőkék azonban eltitkoltnak, a jövedelmi adó alól elvonatnak s így a kincstár itt is rövidséget szenved.

Akárhány speculans van, az adóvégrehajtás minden kellemeitenségeit türi s nem fizet az utolsó percig, nem fizet azon egyszerű okból, mert az állam által követelt kamat és végrehajtási költség sokkal kevesebb, mint a mennyit adótorozásának megfelelő összegével az uszóra által szerezhethet.

Az országnak van tehát egy megkímélt osztálya, mely legtehetősebb egyénekből áll, de ezek az államháztartás kiadásait, jövedelmük becsületos bevallása által fedezni, most sem segítik.

Egy factor, mely a kincstári követelések gyors és pontos befizetését eszközölné, valamint az állam jövedelmeit emelhetné, hiányzik, t. i. a jó adminisztráció. Míg a külföld a jó adminisztráció által siker és jólétet mutathat fel, mostani közigazgatásunk ősi alrendű állapotával semmiképpen sem haladhatunk. Csak a jelenlegi közigazgatási rendszer vagy is rendetlenség teljes reorganizációjától lehetne jobb rendet várni; mit a jelen körülmények közt legjobb akaratukkal kelleme minél előbb szőnyegre hozni, többek megnyugtatósául a képviselői rendszer lehető megővése mellett.

A fennálló eljárásokban létező hibák és hiányok javításának és pótlásának valahára, mert minden emberi intézmény habár ezer éves is, változtatásokat, és javításokat igényel és nem lehet az ókor iránti kegyeletért az országot valamint egyéseket nyagatni.

A megyei tisztviselők kineveztetését szabályozni kellene, mert működésük csak olyan, hogy megnyerjék a választók kedvét, de nem a közügyekért, hanem saját hasznok végett. A törvény nem zsinormérték, hanem csak ügy a hivatalnokok szemén, hogy azon átnézzenek a mint saját privát érdekeik kívánják. A hanyag tisztviselőt kellőleg megbüntetni és kötelessége teljesítésére szorítani jelen körülmények közt nem lehet, mert mintegy elbizakodott gyerek, a bizottmány bácsi háta mögé rejtje magát, és ezen testület elnézése, ugyszólván csak oltalom tudatát tartja fenn továbbra is, a pontatlan tisztviselőknél.

Míg tehát az adószedők és birtok nyilvántartás ügyében gyökeres reform be nem hozatik, míg a községi bíró, adószedő és birtoknyilvántartó hanyagsága, könnyelműsége és lelkiismeretlenségüknek szigorú törvények fogvaiba vétele által gát nem vettetik, mindaddig pontos adófizetésről szó sem lehet.

Az uszórások és tőketulajdonosok megadóztatását egész biztosítással csak úgy lehetne eszközölni, hogy ha törvényszerűleg kimondatnék: miszerint a törvényszékek, a tőkésre vonatkozó pénzügyeket csak akkor tárgyalandják, ha ki lesz mutatva, hogy a kamat jövedelem megadóztatás végett bejelentetett.

Szabályozni kell továbbá a megyék és községek teendőit az adóügyben oly formán, hogy az adók befizetése iránt érdeklél viseltessenek. Az adó-elvétel és kijátszás egyszerűbb törvény által lehetetlenítsék; mert betáblázások eszközése sok nehez-

ségekkel van összekötve, de az adóhivatalok arra nem is érkeznek. A XXI törv. cikk 86 §-sa éppen nem alkalmas arra, hogy a pontos fizetés eszközölje, mert sokan a fizetést csak azért húzzák és halasztják, hogy három év lefolyása után alaptalanul is azon §-st fegyverül használhassák fel.

Szükséges, hogy a közigazgatás folyama, a felületesen és elhanyagoltan működő tisztviselők helyett, kipróbált pontos, és képzett egyének által gyorsítottassék, hogy a mostani siralmas állapot minél előbb jobbra fordíthatassék.

A közigazgatást minden irányban meg kell tisztítani, szerezzon a kormány magának kellő tudomást, miszerint mindenki teljesíti-e kötelességét; de minthogy a mostani főispáni intézmény erre nézve nem alkalmas, mert sem azokat kellőleg nem ismeri meg, kik közelükben vannak, sem másokhoz magok ismerése el nem jut, a kormány befolyásának lüktető ere, ezen ugyszólván holt organum keresztlő nem terjedhet. A főispánoknak legalább az adóügyben több és határozott felelősséggel összekötött munkát kellene adni, hogy miként egy főispán egyszer bevallta, „ne unatkozzanak.“

Nem dignitással, hivatalos acták és kimutatásokkal, hanem több öntudatos működés s a néppel való gyakori érintkezés, értelmes bánásmód által kellene tisztelgetet és meghallgatást szerezni.

Borzási László.

Nemzeti színház.

A színpad már napok óta egy állandó betegnévsort hoz: Gerecsné, E. Dókány Róza, Folliausz Hermin, Vinez Mariska betegek.

Persze, erre a műsor sem tehet okosabbat: ő is kizökken a nagy bajjal kiadott kerékgyámságból, melyet a művezető emberi providenciája kicirkalmazott neki.

De hogy e zökkenés a szereposztásra is olyan fatalis hatással legyen, mint a hogy valóban van: erre már nincs oka sem a műsornak, sem a szereposztogatásnak.

A tegnapi előadás egy ilyen szerepzökkenés volt, mire aztán Krasznai a Szentgyörgyi szerepére Szentgyörgyi az övére, Földényi a Török Károly-féle szerepére, Kopunovicné pedig a maga szerepére esett ugyan, de agyonütötte is azt.

Ritkán producál színész szerepből olyan edeskeveset — még ha amolyan kicsiny is — mint a mennyit Kopunovicné tegnap este „Hermán grótfában, Dumas eme pályát tévesztett őt felvonásos drámájában, Stauffenbachi Mária szerepből csinált.

Ha az ugynevezett „lerántások“ cultiválása volnék, azt mondanám tegnapi játékára, hogy az botrány volt. Botrány, melyre szemet hunyhat a mi közönségünk delicat érzéke — mert önmagát és a művészet csarnokát egyaránt meg akarja kímélni a drastics és azonnali kritika olyan nemétől, melyet az ilyen játék mintegy erőszakkal provocálni látszik; de nem hunyhat szemet a szigorú, de részrehajlatlan kritika, mert bünt követne el a művészet érdekei ellen, de bünt követne el Kopunovicné ellen is, hízogó halgatással vagy éppen rosszul alkalmazott kiméletességgel tápot nyujtva önámításának.

Annyi képességgel, oly felfogással, annyi erővel és tehetséggel, a mennyinek Kopunovicné Stauffenbachi Máriaiban tegnap tanuileit adta, közönség elé lépni: ez valóban provokatio, még a mi közönségünk ismeretes türelmével szemben is.

Mintha nem is gondolkoznék Kopunovicné szerepe fölött: egyetlen vonását nem találta el szerepe jellemének; egyetlen helyzet jelentőségét s összefüggését az egészszel nem ismerte föl; hangjában nem volt a való érzelmeknek vagy legalább valószínű látszó érzelmeknek egy szikrája sem: minden szava üres páthos és declamatio, minden mozdulata csupa mesterkélt babjáték.

Az a mély csend, melylyel a közönség leg hatásosabb s mások más szereplőtől zajosabban megtapsolt jeleneteit is az elismerés legkisebb jele nélkül fogadta, még a legkiméletesebbde egyezzen mind a legújabb bírálatnak vehette Kopunovicné arra nézve, hogy olyasvalamire vállalkozott, a mit ereje nem bír el, képessége nem ér fel, tanulmánya nem ismer.

A kolozsvári közönség türelme is elfogyhat; s a mi kimélyünk is elérheti a végső határt: s akkor aztán szabad lesz mindkettőnknek átlépni a határt.

Mindert pedig kötelességemnek tartottam elmondani; mert elvégre is nekem épen az igazság őszintesége nehéz feladat. Az eddigiekből pedig, — miket Kopunovicné utóbbi játéka betetőztek, — határozottan meggyőződtem, hogy a kritika igaz hangját és a közönség véleményét tolmácsolom, midőn Kopunovicnéra kimondom, hogy ez általa elfoglalt szerepkör messze túlhaladja tehetőségét, erejét és tanulmányai összességét.

S épen ezért nagy figyelemtelenség olyan szereppel terhelni meg Kopunovicné, mely — mint a tegnapi is, — par excellence drámai szerep levén, mégis — leszámítva a leszámítandókat — illőbb és jobb helyen van a S. Dobozi Lina keze között, mintán e szakmakör az övé s már eddigel is — mondom: leszámítva a leszámítandókat — meglehetősen be volt töltve általa. Ha pedig netalan Doboz

Lina is bejutott a betegnévsorba: a kényeztetéshelyzetet jelezni kellett volna.

Mindaz, a mit Kopunovicseről mondtam el: kevés eltéréssel és némileg szelidebb kiadásban Kőrösmezéről is ismételnem kell; és pedig nemcsak a tegnapi játékát illetőleg, mely — mint elsőrangú szereplő — alig egypár mozzanatban nyújtott annyit, a mennyit ebben a szerepben a kolozsvári színpadon mint minimumot megkövetelhetünk.

Rá és Kopunovicserre vonatkozólag egyaránt fölösleges ismétléssel töltenem e lap ügyi igénybe vett terét, ha részletekbe és indoklásba bocsátkoznám. Mindkettőt számtalanszor elmondtam már.

Krasznai pedig ne cserélje szerepét Szentgyörgyire, s ne tegye magát comicusá akkor, mikor a közönségben a visszatérés, az undor kitöréseit kellene előidézni, nem pedig a hangos derűség kacaját, — mint Krasznai tegnap az orvos szerepében. Már többször megküzdött ilyes szerepekkel, s mindig szánalmat és derűtséget produkált, — és vágyó reminiscenciát Mátrai B. Bélára.

Ilyen staffageban szintén természetes, hogy a Kovács Gyula Hermann grófia is — halvány, színtelen alakká vált, mely messze elmaradt attól, a mit Kovács tanulmánya és képessége e marquizott alakból szerencsésebb constellációk között teremteni tudott és szokott. Ugy látszik, az ő ambíciója is alszik ki.

Salamon Antal.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten decemb. 11. 10 ó. 50 p. d. e.

Érkezett decemb. 11. 10 ó. 50 p. d. e.

Ghiozy Kálmán parthivel tegnap tartották alakuló gyűlésüket. Pénzügyminiszternek Zichy József kereskedelmi ministert emlegetik. A bécsi nemzeti bank tegnapi rendkívüli közgyűlésén elhatározott, hogy a bank privilegiuma meghosszabbításáért fog folyamodni s megkérndi a két kormányról, hogy minő módosításokat óhajt a bank-alapszabályokon tételni. A bécsi képviselőház tegnap ülést tartott s elfogadta a felsőház módosításait a kölesöntörvényen.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, december 1. 1873.

— A helybeli polgári lövöldet a jövő tavasz elején, biztonság tekintetéből tömör védfalakkal veszik körül. A megkívánt költség fedezésére elsőbbségi kötvények fognak kibocsáttatni.

— A kolozsvári árvaház vezetői, mint látszik, teljes tudatában vannak feladatuk nemesség voltának s a közükre bízott árvákat minden irányban jóra törekednek vezérelni. Ime most is egy új lépéssel viszik előre intézetüket, midőn a következő felhívást teszik közzé: „A kolozsvári árvaház növendékei mellé egy tanítói állomásra pályázat nyitattik. A tanító kötelessége a növendékeket két osztályra osztva, az elemi tantárgyakban napoként két órát oktatni, a tanévet tíz hónapra számítva s magát az évre kötelezni is. Javadjalma: havi részletekben fizetendő 100 frt, egy száz frt. o. é. Kik ez állomást elnyerni óhajtják, szíveskedjenek képesítvényi bizonyítványokkal ellátott folyamodványukat folyó hó 30-áig e lapok szerkesztőségére vagy az árvaházi előjáróságához benyújtani. Az árvaházi választmány 1873. decz. 6-ikán tartott ülésének megbeszéléséből: Kolozsvár, 1873. decz. 10-én Br. Bornemisza Ignáczné, elnök. Szász Domokosné, titkár.

— A kolozsvári árvaházat gondozó választmány elnök B. Bornemisza Ignácné indítványa folytán elhatározta, folyó hó 27-én a. m. karácson harmadnapján a városi vigardában több értékes tárgyak kisorsolásával egybekötött s a hangversenyt rendezni, melyre minden résztvevő egyszerű utcai öltözetben megjelenhet. Két zenekar fog játszani, az ötterem és csemegetáróllal keüleg gondoskodva lesz. A rendező bizottmány felkéri a t. cz. közönséget ez ügyet melag részvételével támogatni és kisorsolásra minél több tárgyat árvaházi elnök báró Bornemisza Ignácnéhoz — bel szénutca saját háza — e hó 18-áig beküldeni szíveskedjék. Az adakozók nevei hirlapok után közzé fognak tételni. Minden beléptijegyhez, melynek ára 1 frt, egy sorsjegy adatik. A rendező bizottmány.

— A hercegprímás, mint egy római távirat jelenti, bibornoki kalapot fog kapni.

— A töl komor, zord arccal köszöntött be s a legkedvezőbb jégütökkel kecsgetetia korcsolyázás kedvelőit. A sétatéri tavon a korcsolyázás, mint halljuk, már vasárnap megkezdődik, még pedig kedvre hangoló katoná zenével. A téli-dény e szép és férfias időtöltése az idén ugy látszik, teljes kárpótlást nyújtand a mult évi lanyha, onyhe időjárásért.

— Tóth Kálmán a „Bolond Miska” élez lap szerkesztését átadta Don Pedrónak, az „Üstökös”

eddig fómunkatársának; de ezután is rendszeren fog dolgozni belé.

— Hazatért menekült Szerdahelyi Ede 1848—1849. évi honvédszázados, ki a szabadság harca leveretése óta Északamerikában tartózkodott, e napokban amerikai nejjével visszatért, és mint a „M. U.” írja, néhány felolvasást szándékozik tartani a városokban. Szerdahelyi jeles zongorász és ebbeli művésztételével tartotta fenn magát a számkivetés alatt.

— Halálozás. Kubinka István országgyűlési képviselő e hó 6-án 54 éves korában meghalt. Nyugodjanak porai békében!

— Szábel Mária özv. Szenkovits Jakabné fivére Szábel Lukács folyó 1873-dik évi december hó 9-kén d. n. 4¹/₂ órákor végelgyengülés következtében. Életének 84-ik évében az örökvalóságára átszenderült. Legyen nyugalma esendes!

— Göthe megérkezését Frankfurtba sept. 14-én 1814-ben a következő szavakkal jelezte az „Oberpostamts Ztg.” Ez ugyanis 13 árol ezt írta: a száz weimari hercegi titkos tanácsos Göthe ő omiga, irodalmunk legnagyobb és még életben levő legidősb herosa, tegnap Wiesbadenből érkezve, szülővárosába érkezett, mely 20 évig vala megfosztva az ő örvendetea jelenlététől.

— De csak nagy püficus ez a „Magyar Polgár! A városi képviselőtestület utóbbi gyűléséről nagy bőlesen hallgat olvasói előtt, kik e szerint nem is álmodják, hogy Kolozsvár képviselőinek egy része törvény magyarázatra akarta volna bus fejt adni, hogy a törvényt elfacsarván saját partialis érdejlak kivételre használhassák fel — mindezt elhallgatja, s most két hét multán, még ő áll az erdő felől és vádolja a főispánt, hogy a „városi közügyek nem bírnak kibontakozni a meste ségesen s nagy vakmerőséggel utba gördített akadályok közül.” Persze, hogy az n. p. 36 osak káromsor-négyszer recuráltak a miniszterhez a szabályzat kidolgozásakor s hogy legújában a candidationalis bizottság választott tagjainak lemondásával a már kitűzött polgármesteri választás elodáboztatt: az nem volt „mesterségesen s nagy vakmerőséggel utba gördített akadály.” Sőt fenyegetőzik is a jó ur és felelősségre fogja, mint mondja, a főispánt vonni, ha szervezkedési ügyünk „tisztességes” megoldást nem fog nyerni — értsd alatta: ha nem a baloldali jelöltek fognak minden állomásra megválasztatni. Komolyan figyelmeztetjük hát a főispán urat, hogy igyekezzék a „Magyar Polgár” kedvét megnyerni, mert különben felössze vonja ő magassága — s akkor mi lesz belőle?!

— Nem csak a főispánra, Szász Domokosra is fenekeedik a jó Polgár, a miért „oráni” mer más valahol is, mint a farkasutczai templomban. Kár igazán, hogy Szász Domokos urnak, mint halljuk, épen most kelle egy lelkesi teendő végzésére, meghívás folytán, vidékre utaznia, különben bizonyítnál sietve futna a „Magyar Polgár” szerkesztőségébe, hogy tanácsot kérjen jövődöbeli magatartása iránt s így ő is oly dícséretben részesüljön, mint Szász Gerő barátunk, kinek a Polgár patronusi méltósággal veregeti meg vállát, a miért félre állt utjából. Nem tudjuk t. barátunk egközősön-e ezt a dícséretet, de Szász Domokos urról felteszünk annyi belátást, hogy a „Magyar Polgár” tanácsát elfogadni — nem fogja.

— Tiltott tankönyv. A hivatalos lap legtöbb számában olvassuk: Kuzebuba János arva-megyei jászonovai ág. hitv. evang. népiskolai tanító által töl nyelven szerkesztett „Dejopis uhorska” című s Turóc Szent-Mártonban 1873. évben megjelent történelmi népiskolai tankönyv, miután az a magyar országos közoktatási tanácsnak szakértői birálatára szent nemcsak tény- és alkotmányellenes tanokat tartalmaz, hanem egyszersmind tendenciózus meghamisítása hazánk történelmi tényeinek, az iskolai használatból ezennel szigoruan eltiltatik.

— Csinos adoma kering egy sokak által ismeretes berlini bankárfelől. Egy közlekedésügyi tanácsos egyik ünnepélyes alkalomra „négyest” rendelt meg. Midőn a művészek megérkeztek, a tanácsos ur csodálkozását fejezte ki a felett, hogy csak négyen vannak, de tétovázásra nem maradt idő, mert a termek csakhamar megteltek vendégekkel s a tanácsos a fogadással teljesen el vala foglalva. Midőn a társaság együtt volt, megkezdődött a művészi négyes egy halk dallam előadásával. A bankár a legelső sorban egy kitűnő vendég mellett foglalt helyet. Egy ideig csak hallgatja, aztán szomszédjához fordulva: „Hogy is vagyunk csak a bérkössisokkal?” augja halkan hozzá: „ha csak óra számra fogadjuk őket, lassan hajtanak.”

KÖZGAZDASÁG

Kimutatás

a deési kisegítő pénztáregylet 1873 november havi üzletforgalmáról.

Bevételek:

Kézpénz maradék octoberről 2,675 frt 73 kr, könyvdij 3 új tagtól 3 frt 75 kr, havi betétel 4,306 rt, visszafizetett kölcsön 50,830 frt, váltó díj 45 frt 10 kr, kezelési bevétel 1,333 frt 55 kr. Összes bevétel 59,193 frt 13 kr.

Kiadások:

M. kir. adóba 20 frt. visszafizetett tőke 8,786 frt 48 kr, váltóór: kölcsön 48,330 frt, váltó díjba 45 frt 10 kr, kezelési költség 306 frt 33 kr, kilépt tagok kamatjába 31 frt 60 kr, pénztári maradvék 1673 frt 62 kr.

Összes kiadás 59,193 frt 13 kr.

Dr. Szócs Sámuel, Gövrik Ferencz, igazgató, pénztárnok. Tatrosi Ferencz, Turbucz Ferencz, aligazgató, könyvvezető.

Közönség köréből *)

Tekintetes szerkesztőség!

Nyárádi tagtársunk a „Kelet” 226-ik számában az erdélyi telekkönyvi tisztviselők által 1870-dik évben alapított önszegélyző együletet illetőleg ezen egyület titkárához Modi Elek urhoz több kérdést intézett.

Minthogy ezen egyület megalakulása óta ennek tagjai befizetett pénzeikről a kezelő bizottság által még mindeddig bizonytalanságban tartattak s az egész együletűgy nem méltatott arra, hogy az önszegélyző egyület alapjába befolyt pénzekről évenként zárazsámla készítettet, vagy pedig legalább az illető részvényesek bár örlévél utján értesítettetk volna arról, hogy minő kezelés alatt vannak a befizetett pénzek: annál nagyobb örömmel várják az együleti tagok, hogy M. E. titkok ur Nyárádi által tett felszólításra mindenről kimerítő felvilágosítást fog adni.

Fájdalom! szerény óhajtásunk keserű csalódásnál egyebet nem hozott, mert M. E. ur a „Kelet” 232-ik számában Nyárádi tagtársunk felszólítására nemcsak hogy felvilágosító feleletet nem ad, hanem öres kitérősekbe burkolja az ügyet.

Minthogy tehát az alólírtak nem csak saját — hanem az egyület összes tagjai érdekében M. E. ur által adott felületes felelettel megelégedve nem lehetnek, azért újból felszólítjuk M. E. urat a következő tett kérdésekre lelkiismeretesen felelni és ha talán most is a titkok ur egyenes felelet helyett öres, semmitörő kitérősekben keresne menedéket, el vagyunk tökéve az egész ügyet a magas kormányhoz felterjesztve s annak tisztába hozataláért eszedzni.

1.) Azt beszélük, hogy Boldizsár Ferencz ur az egyület pénzén vásárolt sorsjegyeket a kolozsvári zálogháznál 2000 frt összegig elzálogosította. Való-e ez? és ha az, M. E. ur tudomással birt-e erről? És ha ezen elzálogosított az ő tudtával történt, miért nem értesítette erről az illető felsőbb hatóságot, vagy pedig, az egyület tagjait?

Ámbár a „Kelet” 232-ik számában M. E. ur azt állítja, hogy ő a titkokoki bivatalt az együletnél csak is mint tiszteletbeli viselte, dacára ezen állításának még is azt mondjuk, hogy az egész nem egyéb egy öres kifogásnál; mert minden becsületes férfinak kötelem, a hogy valamely hiva alt elvállalt történjék az megtiszteltetésből vagy fizetéssel egybekötve, — azon bivatalt lelkiismeretesen betölteni, annál is inkább, mivel eddig senki a társulati tagjai közül M. E. ur személye iránt kifogást nem tett s a részvényjegyeknek általa történt ellenjegyzésével mindenki meg volt elégedve.

Újból ismétljük tehát, hogy M. E. ur kifogása nagyon is sántít, hogy mint tiszteletbeli titkoknak magáról minden felelősséget elbáritathat, a mi azonban semmi esetre nem sikerülend, mert mindenki elvállalt hivatala teendőiért, vagy mulasztásáért, ha még csak félig tiszteletbeli lenne is — felelős.

2.) Tudja-e M. E. ur, hogy minő számú és „series”-ű sorsjegyek vannak elzálogosítva? ha igen, miért nem tudatta azt eddig a társulati tagjaival? S mivel minden társulati tag Kolozsvárra nem vándorolhat, hogy a főkönyvet átnézze, egy nyilvános lap után fogja-e ezt a titkok ur közölni?

3.) Hogy történt az, hogy az igazgató halála után együletünk pénzalapjának kezelése, mely alap eddig szükségkép több ezer frtra kellett hogy magát kinőtte legyen, hogy — mondjuk — ezen alap kezelése a tek. tikkvi igazgatóságnál alkalmazásban levő Pápai Lajos biztos urra bízott? A magas ministerium, vagy pedig az igazgatóság által történt-e ez? és különösen mi kezesedik arról, vagy miféle lépések tételtek a végett, hogy önszegélyző alapunk másodszor is meg ne károsíttassék? És itt egyszersmind megjegyezzük, hogy Pápai biztos ur tudunkkal sem alapunk kezelőjének, sem pedig más néven nevezendő együleti hivatalnoknak a tagtársak által meg nem választott.

4. M. E. ur a „Kelet” 232 ik számában igéri, hogy a számadást minden illető tagtársal közölni fogja.

Már is ötödik hónapja, hogy az igazgató ur elhalt, s minthogy tudvalevőleg minden pénztári kezelés, oly pontosan kell hogy vitessék, hogy annak lezárása nem heteket, sőt hónapokat vegyen igénybe, hanem minden órán az elémutatassék, és pedig annál inkább, minthogy a befektetett pénzek össze-

*) E közelekü felszólításoknak szánt rovat alatti közleményekért csupán a sajtó-hatóság irányában vállal felelősséget. Szász Domokos.

ge a takaréknövénybe, valamint a kiadások is mindig tisztán be kell hogy irassanak: gyanítani lehet, minthogy a számadás öt hó alatt sem készült el, sőt annak összeállítása több heteket fog igényelni, a pénzkezelés nagyon rossz lábon kellett hogy álljon s a pénzek nem a statutum által meghatározott célra fordítottak.

Midőn 1870-ik évben az igazgatóság után önszegélyző együletünk életbeléptetésére fölszólítottunk s annak célja velünk közöltetett, minden tikkvi hivatalnok örömmel ragadta meg az alkalmat ezen együletnek, habár a legnagyobb nélkülözések mellett is tagja lehetni s ez által az együletet a lehető legvirágzóbbá tenni. Együletünk célja annyira nemes, hogy ehhez hasonló nem igen létezik, hogy ezen nemes cél szem előtt tévesztését ki okozza, azt most nem akarjuk fűrkészni, de hogy az együletnek egy tagja még június havában kilépett s pénzét még mindeddig ki nem kapta, s hogy némelyek a tagtársak közül, vagy az elhaltak hátramaradtait a III-ik articulus értelmében nem segélyeztettek, azt nagyon is jól tudjuk, sőt nem régt az is megtörtént, hogy egy tagtárs a szebeni kórházban elhalván, kinek vagyoni állapota nem lévén azon helyzetben, hogy egy tisztességes temetkezést lehetett volna eszközölni: három bajtára elzálogosította ékszereit, hogy a temetési költségeket fedezhesse. Tudunkkal mindeddig az óráig a temetési költségek a résztvevőknek még nem fizetettek vissza.

Van-e M. E. urnak ezen esetről tudomása? ha van, tesz-e lépéseket, vagy tett-e már az iránt, hogy az érdekeltek pénzeiket megkapják?

A segélyző-egylet több tagja.

Legújabb távirat.

Feladatott Pesten decz. 11. 2 óra d. u.

Érkezett decz. 11 3 óra 20 p. d. u.

A haditörvényszék Versaillesben Bazaine tábornagyot a capitulációban vétkeinek találta s egyhangulag degradációra és halálra ítélte: de a törvényszék összes tagjai a megkegyelmezési kérvényt aláírták, melyett Aumale elnök rögtön átadott MacMahonnak.

A balközépi clubb mai ülésén 17 tag bejelenté kilépését s Ghycyiehez csatlakozott.

Felelős szerkesztő Szász Domokos.

Jelzálog kölcsönöket földbirtokosok valamint községek részére, a birodalom bármely részében, telekkönyvezett földbirtokra — dacára a jelenlegi zilált pénzügyi viszonyoknak — 5000 frttól kezdve a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb módot mellett törlesztésre fel tud gyorsan eszközölni.

a hatóságilag engedélyezett általános ipar és kereskedelmi ügynöki iroda Kolozsvárt, Óvár, bátyautca 6 sz. (Értekezhetni levélben, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.)

1—3

Nyilttér. *)

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélküli: Revalescière Du Barry.

Londonból. (68—208)

Minden szuevedőnek egészségre a dolcist Revalescière du Barry által, a mely gyógyszer használása és költség nélkül a következő betegségeket gyógyítja: Gyomor-, ideg-, tüdő-, máj-, mirigy-, typhus, légzet-, hűdés-, és vesebajokat, tuberculoset, aszkort, asztmát, hurutot, emésztési hiányt, düglust, vérsírt, álmatlanságot, gyengeséget, aranyért, vizekört, hideglázt, szédülést, vértelenséget, tüdőgázt, éme gygést és hányást még teherben is, diabetsis, lúskomorságot, oványáságot, csúzt, közsényt, sápkört. Kivonat 75-000 bizonyítványból gyógyulásokról, melyek minden gyógyszerrel dacoltak.

68471. sz. bizonyítvány. Prunetto (Mondovi mellett) 26. okt. 1873. Uram! Biztosítom önt, hogy a mióta a csodálatos Revalescière du Barryt használom, az az két év óta, agykorom nehézségeit nem érem, sem 84 éves tartót. Lábasaim ismét karcsuk, látásom oly jó, hogy énem szemüvegére szükségem; gyomrom erős, mint 30 éves koromban — szóval megifjodva érem in agam; prédikálok, gyontatok, betegeket látogatok, meglehetően hosszú utakat teszek gyalog, eszem tisztá, emlékező tehetőségem friss. Kérem e nyilatkozatomat közzétetni a hól önnök tetszik. Alázatos szolgálja Castelli Péter, abbé.

bachal- és tüdő-prunettoi plébános a mondó-vii kerületben.

75705 sz. bizonyítvány.

Bécs, Praterstr. 22. május 1871.

Hálával tartozom önnök azon eredményért, amelyet kitűnő Revalescière-re rajtam gyakorolt. Gyakran szenvedtem t. i. gyomorgöröcsben, hurutban és vérhasban, a melyektől kitűnő szere megmentett.

Grossmann L.

Táplálóból levén a husnál, a Revalescière éltetése és gyermekeknél 60-szer olcsóbb a gyógyszernél. 1/2 fontos bádogszelvényben 1 frt. 60 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt. 50 kr., 5 font 10 frt. 12 font 20 frt. 24 font 36 frt. Revalescière kétszeresült szelvényben 2 frt 60 kr. és 4 frt 50 kr. Revalescière csokoládé porban és táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csészére 2 frt 50 kr. 48 csészére 4 frt 50 kr. Porban 120 csészére 10 frt. 268 csészére 20 frt. 676 csészére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8 sz. valamint minden városban jó gyógyszerésznél és fűszerárúsnál; a bécsi ház el is küld minden irányba postai utánvét vagy utárvány mellett.

Kolozsvárt: Binder Károlynál. Debreczenben: Miklóvits István a „Kigyóhoz” ceimett gyógyszerárúsnál. Dunaföldvárt: Nadhera Fálnál. Brassóban: Fabik Ede és Ikelnálnál. Gyula-Fehérvárt: Mihály Zsigmond gyógyszerésznél. Marosvásárhelyt: Fogarassy Deneternél. Pesten Török Józsefnél. Temesvárt: Quiriny Alajos és a város gyógyszerárúsbau.

*) E rovat alatti közleményekért csupán a sajtó-hatóság irányában vállal felelősséget. Szász Domokos.

Hirdetmény.

A magy. kir. táviratintézet jövő évi oszlop szükségletét írásbeli ajánlatok alapján szándékolván beszerezni, felhívom mindazok, kik az alább kimutatott oszlop szükségletből egy vagy több részlet szállítására vállalkozni ohajtának, hogy írásbeli ajánlataikat legkésőbbben folyó év **december hó 25-én déli 12 óráig** a földmivelés, ipar-s kereskedelemügy m. k. miniszterium IV. (távirda). szakosztálya-hoz nyújtsák be.

A beszállítandó oszlopok lehetnek közönséges, vagy telített távirda oszlopok, előbbiek télen vágott egészszékes fenyő, tölgy vagy akácfaákból kell hogy előállításának s minden oszlopnak 25 bécsi láb hosszúnak, az utóbbiaknak egy vagy más módon megfelelőleg telítve $\frac{9}{10}$ részben 21 láb, $\frac{1}{10}$ részben 25 láb hosszúnaknak s mindkét nemű oszlopnak a felső végén mérve legalább $4\frac{1}{2}$ hüvelyk átmérőjűnek, ugyanott ék idomulag levágottnak, egyenesnek, legállyazottnak s egész az épfaig minden héjtől megtisztítottnak kell lenni, előre is megjegyeztetvén hogy oszlopok melyek a fentebbi minőségnek és mértéknek meg nem felelnek, semmi szín alatt át nem vétetnek.

A lerakó helyekre nézve általában megjegyeztetik, hogy vaspályák mellett levő vonaloknál egyik vagy másik vaspálya állomásnál nagyobb részletek rakhatnak le, de országutak mellett levő vonaloknál a lerakó helyek, kivéve azon vonalokat, melyeknél alább a lerakó helyek határozottan meg vannak nevezve, úgy választandók és jelölendők ki, hogy az egyes helyiségeknél vagy helységeknél csak az illető vonal hosszú arányában legfeljebb 3 mérföld hosszú vonalra szükséges oszlopok rakassanak le.

A szállítási vállalt oszlop mennyiségnek legkésőbbben a jövő 1874. év május 1-ig a lerakó helyekre be kell szállítva lenni.

Ajánkzók kötelezvék 10% bántapénzt készpénzben vagy árfolyam szerint számított állampapírokban, vagy, biztosítékul elfogadható vasuti elsőbbségi kőtvényekben a budapesti m. kir. távirda kerületi és országos pénztárnál, vagy más m. kir. távirda kerületi vagy adóhivatali pénztárnál letenni és a letéti nyugtát ajánlatukhoz csatolni, és csak azon esetben, ha az illetőre nézve ezen letétel nem volna egy köny nyen lehetséges csatolható, a bántapénzt az ajánlatához.

Az írásbeli ajánlatokban határozottan megnevezendő, melyik vonalra vagy vonalokra, minémű illetőleg mi módon telített fából való oszlopokat és a vonal mentén mely helyekre és mi arányban szétosztva kíván vállalkozó szállítani; az egységi árak betűkkel és számokkal irandók ki.

Az írásbeli ajánlatok borítéka „Ajánlat távirda oszlopok szállítására” felirattal látandók el s a borítékon egyuttal megjelölendő a bentzárt bántapénzt minősége és összege.

A kitűzött határidőnél későbbben beérkező, vagy a kellő bántapénzzel el nem látott írásbeli ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az 1874-ik évi oszlop szükséglet a következő.

Tétel	Vonal megnevezése.	Oszlopszükséglet	Lerakási helyek.
1.	Pest, Marchegg	400	A vonalon egyik vasuti állomás.
2.	Ruttká, Csacza	450	A zsolnai vasuti állomás.
3.	Ruttká, Igló	50	A lipó-szent miklósi állomás.
4.	Budapest környéke	230	Pest.
5.	Vác, Rozsnyó, Igló	760	B. Gyarmat 100. Szécsény 80. Losonc 100. Rimaszombat 50. Tornallya 100. Rozsnyó 100. Dobsina 100. Igló 80. Hulecz 50. Oszáda 320. Rózsabegy 150. Beszterceb. 50. Nagyrőce 50. Szempez, Nagyszombat 100. Szempez 100. Nagyszombat 50. Baán 80.
6.	Besztercebánya, Rózsabegy	470	Oszáda 320. Rózsabegy 150.
7.	Besztercebánya, Rozsnyó	100	Beszterceb. 50. Nagyrőce 50.
8.	Szempéz, Nagyszombat	150	Szempéz 100. Nagyszombat 50.
9.	Tarnócz, Nyitra, Trenesén	80	Baán 80.
10.	Nagyszombat, Gálóc, Trenesén	100	Nyitra 50. Vágújhely 50.
11.	Trenesén, Zsolna	100	Trenesén 50. Zsolna 50.
12.	Kanizsa, Bécsújhely	700	Kanizsa 200. Szombathely 300. Sopron 200.
13.	Sopron, Kismárton	100	Kismárton 100.
14.	Győr, Szombathely, Kőszeg	150	Pápa 100. Szombathely 50.
15.	Szentiván, Zalaegerszeg	50	Szentiván 50.
16.	Székesfehérvár, Bruck	600	Sz. fehérvár 200. Ujszőny 200. Győr 200.
17.	Buda, Ujszőny	100	Bia 100.
18.	Székesfehérvár, Csáktornya	430	Sz. fehérvár 150. Siófok 150. Keszthely 130.
19.	Tétény, Eszék	300	Dunaújdvar 100. Székeső 50. Dombori 50. Mohács 100.
20.	Murakeresztúr, Barcs, Mohács	570	Barcs 360. Úszógh 100. Villány 110.
21.	Trinitás, Villány, Eszék	150	Trinitás 100. Eszék 50.
22.	Kőbánya, Cegléd	1100	A vonal egyik vasuti állomásán
23.	Cegléd, Szeged, Temesvár	800	" " " "
24.	Cegléd, Arad, Temesvár	490	" " " "
25.	Nagyvárad, Zombor, Erdőd	330	" " " "
26.	Temesvár, Versecz, Buziás	450	" " " "
27.	Jassenova, Oravicz	60	Rakasdia 60.
28.	Buziás, Ó-Moldova	210	Buziás 30. Bollobreska 75. Ó-Moldova 105.
29.	Temesvár, Perjámos, Szeged	50	B. Komlós 10. Perjámos 20. K. Szent Miklós 20.
30.	Temesvár, Lugos, Facsét	350	Temesvár 50. Rékas 100. Lugos 120. Bozsúr 50. Facsét 30.
31.	Resicza, Lugos, Karanabes	350	Lugos 90. Szakul 30. Zsuppa 50. Bogsán 20. Resicza 20.
32.	Karanabes, Mohádia, Orsova	310	Karanabes 60. Szlatina 20. Terregova 20. Mohádia 50. Orsova 160.
33.	Orsova, Svinicza, Drenkova	160	Peavisericeva 40. Svinicza 50. Drenkova 70.
34.	Kikinda, Óbecse, Verbász	300	Kikinda 140. Óbecse 100. Verbász 60.
35.	Horgos, Óbecse, Ujvidék	300	Zenta 20. Óbecse 120. Ujvidék 160.
36.	Zombor, Verbász, Ujvidék	110	Szivacz 100. Verbász 10.
37.	Ujbecse, Becskerek, Pancsova	300	Becskerek 130. Pancsova 170.
38.	Zimony, Pancsova, Lagerndorf	20	Lagerndorf 20.
39.	Bezdan, Zombor, Baja	130	Bezdan 30. Gara 30. Baja 70.
40.	Baja, Kalocsa, Kis-Kőrös	120	Kalocsa 120.
41.	Kolozsvár, Nagyvárad	380	A vonal egyik vasuti állomásán
42.	Apahida, Dézs, Nagybánya	380	Nagy Iklód 40. Kérő 40. Dézs 100. Sommező 100. Nagysomkút 100.
43.	Dézs, Beszterce, Határszél	210	Dézs 50. Bethlen 50. Szent-András 50. Borgó-Prund 40. Tibucz 20.
44.	Beszterce, Marosvásárhely, Segesvár	270	Szeretfalva 70. Nagyida 60. Régen 70. Sáromberke 70.
45.	Udvarhely, Csikszzerda	440	Csikszzerda 150. Oláhfalva 100. Márefalva 150. Bethlenfalva 40.
46.	Földvár, Kézdivásárhely	200	Árapatak 50. Szepsi-t-Sztgyörgy 50. Alsó-Csernát 50. Maksa 50.
47.	Prædjál, Brassó, Fogaras	150	Brassó 80. Prædjál 70.
48.	Fogaras, Szeben, Alvincz	500	Fogaras 90. Skire 30. Porumbák 50. Vesten 50. Grosan 60. Szecsel 70. Szeben 90. Szerda hely 60.
49.	Arad, Gyulafehérvár	260	Arad 100. Gyulafehérvár 160.
50.	Piski, Váralja, Hátszeg	100	A vonal egyik vasuti állomásán.
51.	Gyulafehérvár, Kocsárd, Marosvásárhely	250	" " " "
52.	Csikszzerda, Borszék	20	Gyergyó-Szent-Miklós 20.
53.	Hatvan, Eger, Miskolcz	450	A vonal egyik vasuti állomásán.
54.	Bánréve, Miskolcz, Kassa	400	" " " "

Az 1874-ik évi oszlop szükséglet a következő.

Tétel	Vonal megnevezése.	Oszlopszükséglet	Lerakási helyek.
55.	Kassa, Bártfa, Határszél	150	Eperjes 70. Bártfa 80.
56.	Kassa, Rozsnyó	140	Rozsnyó 50. Szomolnok 50. Metenséf 40.
57.	Abos, Igló	400	A vonal egyik vasuti állomásán
58.	Szerencs, Ujhely, Munkács	150	" " " "
59.	Zsola, Nyiregyháza, Debreczen	550	" " " "
60.	Debreczen, Püspökladány, Szajol	1100	" " " "
61.	Debreczen, Sziget, N. Bocsó	360	" " " "
62.	Sziget, Nagybánya, Szatmár	100	Nagybánya 100
63.	Nyiregyháza, Nagy-Károly, Zilah	100	Nagy Károly 100.
64.	Püspökladány, Nagyvárad	100	Nagyvárad 100.
65.	Palanka, Maihalan, Zengg	300	Gracac 40. St-Roch 70. Cospic 50. Ottocac 70. Zuttaloqua 70.
66.	Zengg, Fiume, Határszél	330	Zengg 130. Novi 100. Portoré 50. Fiume 50.
67.	Zuttaloqua, Ogulin, Károlyváros	260	Zuttaloqua 40. Jezerane 60. Jofesthal 40. Károlyváros 60. Timin 40.
68.	Petrinia, Svarea	500	Petrinia 100. Glina 100. Vojnic 100. Svarea 100. Popusko 100.
69.	Károlyváros, Zágráb, Sziszek	280	A vonal egyik vasuti állomásán
70.	Zakány, Zágráb	150	" " " "
71.	Sesvete, Varasd, Sottla	180	Sesvete 50. Szentiván 50. Varasd 80.
72.	Sziszek, Kutina, Novska	250	Goldova 50. Kutina 100. Novska 50. Strusec 50.
73.	Sziszek, Ujgradiska, Verpolje	350	Petrinia 50. Kosztajnicza 70. Jasenovac 60. Ujgradiska 100. Brood 70.
74.	Pozsega, Ógradiska, Daruvár	100	Ó-gradiska 60. Pozsega 40.
75.	Verpolje, Vinkovec, Nustar	150	Mikonovec 100. Vinkovec 50.
76.	Nassic, Eszék	250	Nassic 60. Kosska 190.
77.	Eszék, Verőce, Gradez	1000	Verbovec 50. Szt-György 120. Barcs 30. Slatina 100. Moslavina 600. Valpo 100.
78.	Vinkovec, Mitrovic, Klenak	300	Vinkovec 100. Morovic 100. Mitrovic 50. Raca 50.
79.	Illok, Mitrovic, Ó-Banovce	200	Mitrovic 180. Ó-Pasua 20.
80.	Vukakanal, Pétervárad, Zimony	400	Vukovár 100. Illok 100. Carlovicz 100. Zimony 100.

Sz. 1649. 1873.

(482)

(1-3)

Hirdetmény.

Aranyosszékből Harasztos mint nagy községben a jegyzői állomás bétöltendő lévén, mindazok, a kik ezen évi 400 frt. o. ért. fizetés, szabad lakás vagy annak hiányában megfelelő házbér illetményvel egybekötött állomást elnyerni ohajtják, felhívom, kellőleg felszerelt s a körjegyzői szigorlatnak sikerrel lett letételét tanúsított okmánnyal ellátott pályázati kérvényüket **december 27-keig** alóírt dultói hivatalhoz beadni.

Nemes Aranyosszék alj. dultói hivatalból.

Veresmart, 1873. december 7-kén.

KOVÁCS ALBERT, dultó.

(480)

(1-3)

Árverési hirdetmény!

A marosújvári járás szolgabírája által közhírré tetetik, hogy 1874. január 1 én kezdődőleg 3-3 évre a következő községek összes koresoma jogaik fognak haszonbérbe adatni.

1. **Kutyfalva** községéé **december 15-kén d. e. 10 órakor** Kutyfa-ván.

2. **Az o.-péterlaki** **december 16-kán d. e. 10 órakor** Péterlakán.

3. **A nagylaki és m.-kráptalani** az urbéreseket illető 3 havi kurtá koresmajogok kivételével **december 18-kán d. e. 10 órakor** Nagylakon. Mire az árverezni ohajtók ezennel meghívomnak.

Csucsón, 1873. november 20-kán.

BENKŐ ELEK, szolgabíró.

Sz. 1132. 1873.

(477)

(3-3)

Pályázati hirdetmény.

Dobokamegye kerlési járásában a kerlési körjegyzői állomás üresedésbe lévén: Ezen 400 frt. évi rendes fizetéssel, 60 frt. szállás, 20 frt. irodai átalány, irodai szolgálat természetben vagy e helyett 72 frt. átalánnyal rendszeresített állomásra a pályázat kiiratik.

Pályázni kívánók szabályszerint felszerelt folymodványaikat folyó év **december-hó 25-ig** alóírt szolgabíróhoz anynyival is bizonyosabban adják be, mivel ezen határidőn túl beérkező folymodványok tekintetbe nem fognának vétetni.

A választás 1874. január hó 2 kán fog megtartatni Kerlésen.

Szent-András, 1873. december 4-kén.

A kerlési járás szolgabírósa

FEHÉRVÁRI KÁROLY, szolgabíró.

Nem hivatalos.

(302)

(1-*)

VICTORIA

biztosító társaság Kolozsvártt elfogad életbiztosítási

ajánlatokat minden módozatokban:

Dijai a lehető legolcsóbbak és biztosítottjait, az életbiztosítási osztály összes nyereményeinek **ötven száztóliában**, azaz, annak felében részesíti, díjizetési összegeik arányában. Ezen nyeremény részletetés folytán, az 1871-ben biztosítottak, már 1872-ki díjaik **kilenc száztóliát** visszakapták, és bizton remélhető, hogy ezen nyereményrészt évről évre emelkedik.

Kiválóan figyelemre méltók a **biztosított eredmény-nel megnyitott túlélési csoportok**, melyekbe beállítás által mindenki, már életében, szép összegeket biztosíthat maga, vagy gyermekei részére.

Bővebb tájékozással, utasítással sat. szolgálnak a társasági felügyelők és ügynökök.

A VICTORIA biztosító társaság igazgatósága Kolozsvártt.

MAYER G. A. W.

mell-szőrpe.

E már 18 éve mindenki előtt leg-

jobb hírnevűek örvendő

házi-szer

meghülés sat. sat. által okozott nyak- és mellfájdalmak ellen kapható: Valódi minőségben Kolozsvártt Binder Károly Szentkáro 42-hoz ezimzett gyógyszerárban belm. osteruicza a Redoute során. Éven át több százakra menő bizonyítvány gyűlt össze, s fenti feltalálónál mindenkor megtekinthetők

Karácsonyi és új-évi ajándékok.

Alóírt ajánlja a n. étl. közönségnek jól berendezett és a legnagyobb csinnal kiállított **bécsi és itáliai arany- és ezüst ékszerek** árának dús raktárát legújanyosabb árán. **(régi ékszereket megvesz és becserél.)** **(Óvasul.)** Raktáróban minden egyes tárgy valóságos a magy kir. tisz. eletele. **NAGY JÓZSEF,** arany- és ezüstműves Kolozsvártt főter 9. szám br. Józsefa ház.

(479)

(2-3)

Főnyeres 300.000 márká új német értékben. Szerencse jelentés. A nyerése két az állam kezeseedik

Meghívás résztvevésre azon nyeremény-esélyekben,

melyekért a hamburgi állam kezeseedik egy nagy pénz-kiosorolással, a melyben

5 millió 300.000 márkát bizonyosan kell nyerni.

Ezen előnyös pénz-kiosorolás nyereményei a melynek tervszerűleg csak 69.000 sorsjegye van, a következők: 1 nyeremény esetleg 300.000 márká új német birodalmi értékben, vagy 120.000 porosz taller; különösen 200.000, 100.000, 75.000, 50.000, 40.000, 2-szer 30.000, 25.000, 2-szer 20.000, 2-szer 15.000, 5-ször 12.000, 13-szor 10.000, 11-szor 8000, 12-szer 6000, 27-szer 5000, 3-szor 4000, 55-ször 3000, 126-szor 2000, 320-szor 1500, 1200 és 1000, 687-szer 500 300 és 200, 16008-szor 110 és 100 18322-szer 40, 20, 15, 10 és 5 márká, melyek keves hó alatt hét osztályban fognak kihuzatni. Az első nyeremény-huzás hivatalosan

f. é. december 17 és 18-ra

van határova s ára

Egy egész eredeti sorsjegyeknek csak 3 frt.

Egy fél eredeti " csak 1 frt 50 kr.

Egy negyed eredeti " csak 75 kr.

s ezen, az állam által biztosított **eredeti sorsjegyeket** (nem tiltott igérvények) az ár bérmentes beküldése mellett,

legkönnyebben ajánlott levelemben, a **legtávobbi vidékekre** is megküldöm.

Minden résztvevő az eredeti sorsjegy mellé kapja az államcímmerrel ellátott eredeti játéktér-

vet is **ingyen** s a huzás után a **hivatalos** kiosorolási listajstromot **felszólítás nélkül** azonnal.

A nyeremények kifizetését s elküldését egyenesen eszközölöm az érdekelteknek **pontosan** s a **legszigorubb titoktartás** mellett.

Tessék tehát a megrendelésekre bizalmasan fordulni hozzám

id. Heckscher Salm,

bankár és váltóiroda tulajd. Hamburgban.

(469)

(5-12)

Babos Sándor

óra raktarában Kolozsvártt.

karácsonyi és új-évi ajándékokul,

rendkívül

leszállított áron kaphatók

mindennemű

arany- és ezüst órák.

Ugyisint

arany- és ezüst lánczak.

Arjegyzékek kívánatra bérmentre küldetnek.

Igazítások a legszigorubb eszközölteknek.

Videki megrendelések pontosan végeztenek.